

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.179/2024/5.

A felperes: Felperes1

(cím2.)

A felperes képviselője: Melléthei-Barna Ügyvédi Iroda

(cím4,

ügyintéző: dr. Melléthei-Barna Márton Ádám ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(cím1)

Az alperes képviselője: Dr. Kovács Lóránd Ügyvédi Iroda

(cím6.,

ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd)

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék

26.P.20.245/2024/7.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes, 8. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Az alperes kiadója, a cég1.Zrt. (cím7) által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1.422,4,- (ezernégyszázhuszonkettő egész négy tized) €-ra leszállítja.

Köteles az alperes kiadója, a cég1.Zrt. (cím7) megfizetni a felperesnek 15 napon belül 1.016,- (ezertizenhat) € másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperes kiadóját a cég1 Zrt.-t (cím7), hogy fizessen meg az állam javára 48.000,- (negyvennyolcezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket a határozat jogerőre emelkedését követő 60 napig, azaz az esedékesség napjáig a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság nevét és a határozat ügyszámát, valamint az illetékfizetésre kötelezett adószámát.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes a szerkesztője a honlap1.hu internetes portálnak. A honlap1.hu oldalon 2024. július 7-én „Botrányos viselkedés Felperes1 perverz beszélésökkel alázza a tinilányokat – állítja egy szemtanú” címmel jelent meg újságcikk, amely többek között a következőket tartalmazta: „...A történetekre felháborodottan visszaemlékező apa állítja, hogy az erősen ittasnak látszó Felperes1 a lányának és szintén kiskorú barátnőjének obszcénnek, sőt perverznek mondható ajánlatokat tett. Be- beszölt, úgy viselkedett, mint aki, ahogy az édesapa fogalmazott, »azonnal bárkit az ágyába cipelhet, és még az illető érezze megtiszteltetésnek«. »Úgy beszélt velük, mint aki a lányokat valamiféle »szextárgynak« gondolja... perverz beszélésökkel alázza őket. Amikor keményen rászóltam, megfenyegetett, hogy majd a testőrei elintézik.« Az édesapa szerint Felperes1 pontosan ezt mondta az egyik kiskorú lánynak: »Örülj, ha szétteheded nekem a lábad.«... Amikor szóvá tették neki, hogy sok körülötte a kiskorú lány, az édesapa szerint ezt mondta: »Nem baj, szeretem a friss húst.«”

[2] A felperes 2024. július 24-én kelt, 2024. július 26-án kézbesített sajtó-helyreigazítási kérelmének az alperes nem tett eleget.

[3] A felperes a perindításra nyitva álló határidőn belül 2024. augusztus 14-én előterjesztett keresetében az alperessel közölt korábbi helyreigazítási kérelemmel egyezően kérte a bíróság kötelezze az alperes az alábbi helyreigazító közlemény közzétételére.

[4] „A <https://www.honlap1.hu> oldalon a 2024. július 7. napján »Felperes1 perverz beszélásokkal alázta a tinilányokat – állítja egy szemtanú« címmel megjelent írásban valótlanul állítottuk és híreszteltük, hogy Felperes1 az szórakozóhely1 nevű helységi szórakozóhelyen perverz beszélásokkal alázta a tinilányokat, kiskorú lányoknak obszcén, sőt perverznek mondható ajánlatokat tett, és úgy beszélt kiskorú lányokkal, mint aki a lányokat valamiféle »szextárgynak« gondolja, valamint beszélésekkel alázta a kiskorú lányokat. Valótlanul állítottuk és híreszteltük továbbá, hogy Felperes1 a nevezett helységi belvárosi szórakozóhelyen az egyik kiskorú lány édesapját megfenyegette, hogy majd a testőrei elintézik. Valótlanul állítottuk és híreszteltük továbbá, hogy Felperes1 a nevezett belvárosi szórakozóhelyen az egyik kiskorú lánynak azt mondta, hogy »örülj, ha szétteheted nekem a lábad«, illetve azt a kijelentést tette, hogy »szeretem a friss húst«, utalva ezzel arra, hogy kiskorú lányokkal kíván szexuális kapcsolatot létesíteni.”

[5] A felperes a sajtószabadságról és médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdésére alapított kereseti kérelmét utóbb akként módosította, hogy nem tartotta fenn az azzal kapcsolatos helyreigazítási kérelmét, a cikk azt tartalmazta, a felperes megjegyzései arra utaltak, hogy kiskorú lányokkal kíván szexuális kapcsolatos létesíteni.

[6] A felperes hangsúlyozta, a cikk róla megfogalmazott állításai valótlan tényállítások, amelyeket az alperes semmilyen módon nem ellenőrzött le, lényegében változtatás nélkül közölte egy másik sajtótermék, a hirportal2 cikkét. Állította, hogy a magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény 7.§-ára is figyelemmel közéleti szereplőként sincs fokozott tűrési kötelezettsége a magánjellegű időtöltésével összefüggésben megfogalmazott valótlan tényállításokkal kapcsolatban. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperes kiadóját, a cég1 Zrt.-t perköltse megfizetésére, amelyet az elsőfokú eljárásra 160,- € / óra munkadíj alapulvételével, 12 órányi időtartamban kért elszámolni a keresetlevélhez csatolt, a jogi képviselővel kötött megállapodása alapján.

[7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a sérelmezett cikk nem tartalmaz valótlan tényállításokat, így az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti feltételek nem teljesülnek. A felperes kiemelt figyelmet élvező politikai közszereplő, aki többek között a közösségi médián keresztül folyamatosan és tudatosan gerjeszti a nyilvánosság kíváncsiságát, nem egyszer magánéleti körülményeit bemutatva. A felperes magánélete, viselkedése magánéleti élethelyzetben különös közérdeklődésre tart számot amiatt, hogy nyilvánosság árnyaltabb képet kaphasson a felperes személyéről, hitelességéről. Ezért magáncselekedetei is közérdeklődésre tarthatnak számot. Ebből következően pedig a felperest fokozott tűrési kötelezettség terheli. Az alperes hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) 2004. Von Hannover v. Germany, valamint az EJEB Couderc and Hachette Filipacchi Associés v. France ügyben hozott döntéseire. Hivatkozott a 3/2015. (II.2.) AB határozat [18] bekezdésében írtakra azzal összefüggésben, hogy a sajtót megillető véleménynyilvánítás szabadságát, mint alkotmányos alapjog érvényesülésének határait a jelen ügy eldöntésénél is figyelembe kell venni. Ezt meghaladóan állította, hogy a módosított kereseti kérelem tárgyát képező sérelmezett cikkrészletek közül az „úgy beszélt kiskorú lányokkal, mint aki a lányokat valamiféle »szextárgynak« gondolja” nem tényállítás, hanem véleménynyilvánítás, amelyre alapítottan a felperes sajtó-helyreigazítási kérelme nem foghat helyt. Az alperes okiratot, videófelvevételeket csatolt és tanúbizonyítási indítvánnyal élt annak igazolására, hogy a cikkben írtak megfelelnek a valóságnak.

[8] Álláspontja szerint a felperes által felszámított ügyvédi munkadíj eltúlzott. A felperes ugyanazt a helyreigazítási kérelmet nyújtotta be és várhatóan fogja benyújtani párhuzamosan több mint 20 sajtószerv ellen. Valamennyi perben ugyanaz a jogi képviselő jár el a felperes képviseletében, ezért megalapozatlan, hogy perenként 14 órányi munkaidő ráfordítás lenne elszámolható. Álláspontja szerint az óránként 160 € ügyvédi munkadíj is rendkívül eltúlzott. A felperes által felszámított perköltség alkalmas arra, hogy a sajtó működését, alkotmányos rendeltetésének betöltését, az olvasók megfelelő tájékoztatását veszélyeztesse. Kérte, hogy a bíróság a felperesi perköltséget az alperes pervesztessége esetén legfeljebb 45.000,-Ft + ÁFA összegben állapítsa meg.

[9] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy a www.honlap1.hu oldalon 5 napon belül jelentesse meg a kifogásolt cikk megjelenésének megfelelő szedésű módon, betűmérettel, a cikk megjelenési helyén a következő helyreigazító közleményt: „A <https://www.honlap1.hu> oldalon a 2024. július 7. napján »Felperes1 perverz beszólásokkal alázza a tinilányokat – állítja egy szemtanú« címmel megjelent írásban valótlanul híreszteltük, hogy Felperes1 az szórakozóhely1 nevű helységi szórakozóhelyen perverz beszólásokkal alázza a tinilányokat, kiskorú lányoknak obszcén, sőt perverznek mondható ajánlatokat tett, és úgy beszélt kiskorú lányokkal, mint aki a lányokat valamiféle »szextárgynak« gondolja, valamint beszólásokkal alázza a kiskorú lányokat. Valótlanul állítottuk és híreszteltük továbbá, hogy Felperes1 a nevezett helységi belvárosi szórakozóhelyen az egyik kiskorú lány édesapját megfenyegette, hogy majd a testőrei elintézik. Valótlanul állítottuk és híreszteltük továbbá, hogy Felperes1 a nevezett belvárosi szórakozóhelyen az egyik kiskorú lánynak azt mondta, hogy »örülj, ha szétteheted nekem a lábad«, illetve azt a kijelentést tette, hogy »szeretem a friss húst«.” Kötelezte az alperes kiadóját, 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.438,- € perköltséget, az állam javára 36.000,-Ft feljegyzett illetéket.

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Smtv. 12. § (1) bekezdésére alapított kereseti kérelem megalapozott. Megállapította, hogy a PK 12. számú állásfoglalásban írtakra és a 13/2014 (IV.8.) AB határozatban is kifejtett bizonyíthatósági tesztre figyelemmel valamennyi, a felperes által sérelmezett cikkrészlet tényállításnak minősül. A felperes által kért helyreigazítás utolsó kitétele, miszerint a „szereti a friss húst” közlés arra utal, a felperes kiskorú lányokkal kívánt szexuális kapcsolatot létesíteni, a sérelmezett cikkben nem szerepel, az csupán a felperesnek az újságcikk tartalmával kapcsolatban megfogalmazott következtetése. A sajtószervnek fokozott gondossággal kell eljárnia üzeneteinek nyilvánosság felé történő eljuttatásakor, gyors, ugyanakkor pontos, valóságnak megfelelő tájékoztatást kell adnia abban az esetben is, ha valaki másnak - a perbeli esetben a hírportal2 újságcikkének - tényállításait veszi át és azt híreszteli. A sérelmezett tényállítások valóságtartalmát a PK 14. számú állásfoglalás és a BDT202.4129 döntés alapján az alperesnek kellett bizonyítania.

[11] Az alperes által felajánlott tanúbizonyítást arra tekintettel mellőzte, hogy ugyan az elvileg alkalmas lehetett volna az alperesi tényállítások valóságtartalmának igazolására, de a csatolt videófelvevételek tartalmára is figyelemmel a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 498. § (2) bekezdés a) pontjával ellentétben az alperes nem valószínűsítette, hogy a tanúvallomás a konkrét esetben bizonyítani tudná a sérelmezett cikkrészletek valóságtartalmát. Az ellenkérelemhez csatolt névtelen levélből sem annak írója,

sem címzettje, sem keletkezésének időpontja nem állapítható meg, de annak tartalma is alkalmatlan arra, hogy az alperes által közölt tényállítások valóságalapját alátámassza. A felperes valótlan tényeket híresztelt, ezért a PK 15. számú állásfoglalás szerinti tartalommal volt helyreigazításra kötelezhető.

[12] A perköltségről a Pp. 499. § (1) bekezdése, a Pp. 82. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján határozott. Az ítélet indokolása szerint a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személy kiadó köteles a felperest megillető elsőfokú perköltség megfizetésére. A törvényszék a felperest megillető ügyvédi mukadíjról a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003 (VIII.22.) IM r. (Ükr.) 2. § (29 bekezdése alapján határozott.

[13] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a felperes keresetének teljes elutasítását, másodlagosan a felperes részére fizetendő perköltség forintban történő meghatározását és 60.000,-Ft + ÁFA összegre történő mérséklését, valamint a helyreigazító közlemény kezdőoldali közzétételének mellőzését kérte.

[14] Fenntartotta, hogy a felperes kiemelt figyelmet élvező politikai közszereplő, magánélete, magánéleti élethelyzetben tanúsított viselkedése különös közérdeklődésre tart számot amiatt, hogy a nyilvánosság így kaphat árnyaltabb képet a felperes személyéről, hitelességéről. Erre tekintettel a felperest fokozott tűrési kötelezettség terheli. Változatlanul hivatkozott az elsőfokú eljárásban már felhívott két EJEB döntésre. Állította, hogy megalapozatlan az a felperesi hivatkozás, hogy a nyilvános szórakozóhelyen a felperes nem közéleti szereplőként jelent meg. Hangsúlyozta, hogy az alperes által közölt cikk a szélesebb nyilvánosságot is érintő és érdeklő, közérdeklődésre számot tartó ügyben keletkezett és arról számolt be minden információt összegyűjtve és közzétéve, hogy felperest miért vezették ki egy szórakozóhelyről a biztonsági őrök. Változatlanul hivatkozott az Alkotmánybíróság 3/2015. (II.2.) AB határozatában írtakra. Állította, hogy a felperes keresetének jogalapja a Ptk. 2:44. § (1) bekezdése alapján nem áll fenn.

[15] A másodlagos fellebbezési kérelmével kapcsolatban kifejtette: a hazai viszonyok között, Felperes1 peres eljárásban a bíróság a perköltségről kizárólag Felperes1 Ft-ban határozhat, ellenkező esetben a perköltség nem végrehajtható. A megítélt perköltség két szempontból is irreális. Az annak alapjaként megjelölt 160,-€ / óra munkadíj rendkívül eltűzött. A Felperes1 joggyakorlatban egy sajtó-helyreigazítási eljárásban, ahol érdemi bizonyítás lefolytatására nem került sor, a bíróságok 40-50.000,-Ft-os perköltséget szoktak megítélni. A felperesi jogi képviselő óradíja a jelen perben sem haladhatja meg a 20.000,-Ft-ot. Változatlanul hivatkozott arra, hogy a felperes a helyreigazítási kérelmet és ugyanazt a kereseti kérelmet nyújtotta be párhuzamosan 35 cikk vonatkozásában, ugyanazon jogi képviselővel eljárva, ezért indokolatlan, hogy perenként 14-18 órányi munkaráfordítást jelöl meg a jogi képviselő. Hivatkozott a Kúria Pfv.20.995/2023/4. számú ítéletében írtakra. Álláspontja szerint a jelen eljárásban legfeljebb 3 órányi ügyvédi munka fogadható el az elsőfokú perköltség számítása során. Kifejtette, hogy a sajtószerv túlzott mértékű perköltség fizetésére kötelezése veszélyezteti a sajtó működését, alkotmányos rendeltetésének betöltését, valamint az olvasók megfelelő tájékoztatását. A perköltség megtérítése iránti követelés anyagi jogi jellegét tekintve a kártérítési követeléshez áll közel, ez pedig azt feltételezi, hogy a felperesnél ténylegesen kár, azaz vagyonszőkenés merült fel, ehhez képest pedig a

felperesi jogi képviselő még csak azt sem igazolta, hogy az ügyvédi munkadíjról számlát állított volna ki a felperes felé.

[16] A helyreigazítással kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a felperes keresetében annak közzétételét az eredeti cikk megjelenési helyén kérte. Az elsőfokú bíróságnak a PK 15. számú állásfoglalás alapján nem volt törvényes lehetősége arra, hogy e kérelmet szükségtelenül és indokolatlanul túllépve a kezdőoldalon kötelezze közzétételre az alperest.

[17] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte 160,- € + Áfa /óra munkadíj és 5 órányi munkaráfordítás alapul vételével összesen 800,- € + Áfa összegben. Nem vitatta, hogy közszereplőnek minősül, de fenntartotta, hogy a valótlan tényállításokkal szemben nincs fokozott tűrési kötelezettsége. Változatlanul hivatkozott arra is, hogy a magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény 7.§-a alapján fokozott tűrési kötelezettsége nem áll fenn a magánélet részét képező cselekményeivel összefüggésben. Amennyiben a perbeli újságcikk alapjául szolgáló esemény- a felperes megjelenése a szórakozóhelyen – közérdeklődésre számot tartó eseménynek is minősülne, a sajtó akkor sem jogosult nyilvánvalóan valótlan tényállítások közzétételére. A szabad véleménynyilvánítás joga nem terjed ki a tudatosan valótlan tényállításokra, vagy csúsztatásokra [36/1994. (VI.24.) AB határozat, 7/2014. (III.7.) AB határozat, Kúria Pfv.IV.22.394/2017/7.)

[18] A perköltség megváltoztatására irányuló fellebbezéssel összefüggésben előadta, az elsőfokú eljárásban az alperes nem hivatkozott arra, hogy a perköltség csak Ft-ban lenne megállapítható, ezért az ezzel kapcsolatos érvelés a másodfokú eljárásban meg nem engedett ellenkérelem-változtatásnak minősül, azt az ítéltáblának végzéssel el kell utasítania. A Ptk. 6:59. § (1) bekezdése szerinti szerződési szabadság lehetővé teszi a felek számára, hogy az ügyfél és a jogi képviselő az ügyvédi munkadíjat €-ban határozza meg, s azt a fél a bírósági eljárásban €-ban számítsa fel. Sem a Ptk., sem a Pp. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a perköltség €-ban való felszámítását kizárná, tiltaná. Hivatkozott a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.363/2024/5. számú ítéletében foglaltakra. Az ügyvédi munkadíj megállapításánál kizárólag az vehető figyelembe a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú, precedensképes döntése szerint, hogy az adott perben a jogi képviselő milyen mértékű munkát, tevékenységet fejtett ki. azzal összefüggésben, hogy az óradíj csak akkor mérsékelhető, ha az a piaci viszonyokkal és a józan ésszel nyilvánvalóan ellentétes, kirívóan eltúlzott mértékű. Ugyanezen ítélet indokolása szerint az elszámolható munkaórák száma sem mérsékelhető csupán arra figyelemmel, hogy a felperes jogi képviselője több hasonló vagy ugyanolyan jogi megítélésű perben látja el az ügyfél képviseletét ugyanazon vagy más bíróságokon. A hivatkozott kúriai gyakorlat nem támasztja azt a feltételt a megítélhető perköltséggel kapcsolatban, hogy arról a pernyertes fél jogi képviselője számlát állítson ki ügyfele felé.

[19] A közzététel módját illetően a fellebbezés iratellenesen tartalmazza, hogy a kereseti kérelem nem terjedt ki arra, a közzétételre a kezdőoldalon kerüljön sor. A sérelmezett cikk a hírportál kezdő oldalán jelent meg, egy ideig ott is volt elérhető, ezért – a kereseti kérelemben is írtaknak megfelelően – a helyreigazításnak is ugyanott kell megtörténnie. Az elsőfokú bíróság eljárása nem ütközött a Pp. 342. § (1) bekezdésébe.

[20] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül [Pp. 370. § (1) bekezdés.

[21] A fellebbezés az alábbiak szerint a per főtárgyát tekintve nem alapos, a perköltséget illetően részben alapos.

[22] A felperes fellebbezési ellenkérelmében megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy az alperesnek a perköltség Ft-ban való meghatározásával kapcsolatos érvelése meg nem engedett ellenkérelem-változtatásnak minősül. A Pp. a perköltségigényt nem tekinti a keresetlevél, ekként a kereseti kérelem részének [Pp. 170. § (1) bekezdés], a korábban hatályos, a polgári perrendtartásról szól 1952. évi III. törvény (rPp.) szabályozásától eltérően a kereseti kérelmet csupán a perköltség iránti igényre leszállítani nem lehet. A perköltség érvényesítése nem a kereseti kérelem keretein belül, hanem a Pp. 81. § (1) bekezdése szerinti felszámítással történik. Ezért a perköltséggel összefüggésben a kereset-változtatás, s ekként az ellenkérelem-változtatás sem értelmezhető [Pp. 7. § (1) bekezdés 4. pont].

[23] Ami a fellebbezés érdemét illeti: előjáróban rögzíti az ítéltábla, hogy a fellebbezés nem támadta az elsőfokú bíróságnak az alperesi bizonyítási indítványokat elutasító döntését, annak indokolását. Így a másodfokú eljárásban a felülbírálat nem terjed ki arra a kérdésre sem, hogy a törvényszék megalapozottan mellőzte-e a felperes által meghallgatni kért tanút. Az elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyv nem tartalmazza, hogy a törvényszék a csatolt videófelvevételeket a tárgyalás anyagává tette volna, de az elsőfokú ítélet indokolása szerint azokat értékelte, az ezzel kapcsolatos okfejtést sem az alperes, sem a felperes nem támadta. A jegyzőkönyvezési hiányosság eljárásjogi szabálysértésként értékelendő, az azonban nem tette szükségessé a Pp. 370. § (3) bekezdésének alkalmazását, mert nincs olyan következménye, melyet az ítéltábla alkalmazhatott volna: a jegyzőkönyv kijavítása, kiegészítése iránti kérelem pedig a Pp. 161. § (29 bekezdése alapján már nem terjeszthető elő, hivatalbóli kiegészítést az ítéltábla nem írhat elő az elsőfokú bíróság számára.

[24] A fellebbezésben írtakra tekintettel a másodfokú eljárás tárgyát a per főtárgya vonatkozásában kizárólag az képezte, a felperest, mint közszereplőt, fokozott tűrés kötelezettség terheli-e azon állításokkal kapcsolatban, amelyeket magánéleti tevékenységével összefüggésben fogalmazott meg a sérelmezett újságcikk.

[25] Az elsőfokú bíróság érdemben helyesen döntött, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú ítélet szerinti helyreigazítás tárgyát képező cikkrészletek valótlan tényállítást közöltek a felperesről, így a felperesnek az Smtv. 12. § (1) bekezdésére alapított kereseti kérelme megalapozott.

[26] A jelen per tárgyát nem a Ptk. szerinti személyiségi jogsértés képezte. A sajtó-helyreigazítási eljárás nem azonosítható a Ptk. 2:45. §-ra alapított személyiségi jogvédelmi perrel, így a jelen eljárásban mindössze annak volt jelentősége, a sajtó által megfogalmazottak tényállításnak minősülnek-e, azok valótlanságot tartalmaznak-e, illetve a felperest mint közszereplőt a Ptk. 2:44. § alapján fokozott tűrés kötelezettség terheli-e a valótlan tényállításokkal kapcsolatban.

[27] A fellebbezés azt illetően nem támadta azt az elsőbírői döntést, hogy a kereseti kérelemnek helyt adó körben az alperesi cikkrészletek tényállításnak minősülnek. E tényállítások valóságtartalmát az alperes nem bizonyította a perben.

[28] A közéleti szereplők fokozott tűrési kötelezettsége (Ptk. 2:44. §) a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása körén belül értelmezhető. A fokozott tűrési kötelezettség nem áll fenn a nyilvánvalóan alaptalan tényállításokkal szemben.

[29] Az alperes által hivatkozott, az EJEB 40660/08., 60641/08. számú Von Hannover v. Németország elleni ügyében az EJEB azt fejtette ki, hogy az ország vezetésében szerepet vállaló közszereplő egészségi állapotáról szóló beszámoló és fénykép, e személy betegségének alakulása közérdekű vita részét képezi. A betegség olyan aktuális társadalmi esemény, amellyel kapcsolatos híradás nem minősíthető okszerűtlennek. A jogvita tárgyát azonban nem szöveges közlés, hanem alapvetően fényképfelvétel képezte. Az alperes által ugyancsak hivatkozott 40454/07. számú ügyben az EJEB ítéletének indokolása szerint a sajtó nem léphet túl „bizonyos határokat”, különösen mások jóhírnevét és jogait nem sértheti, de feladata tájékoztatást közölnie minden közérdekű kérdésben. Ez az ügy ugyancsak fényképek közzétételével és nem tényállítások megfogalmazásával volt kapcsolatos. Egyik, az alperes által hivatkozott EJEB döntésből sem következik az, hogy a közszereplő a magánélethez való jogát elveszítené azáltal, hogy közszereplővé válik. Helytállóan utalt arra fellebbezési ellenkérelmében a felperes, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanságának (tudatosan hamis közlés) vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta [36/1994. VI.24.) AB határozat]. A sajtó „örkutya” szerepéből következően a közérdeklődésre számot tartó ügyekben a véleménynyilvánítás határai ugyan tágabbak [7/2014. (III.7.) AB határozat, 3217/2020. (VI.19.) AB határozat, 57/2001. (XII.5.) AB határozat], de ez nem jelenti és eredményezheti azt, hogy a közszereplők magánéletével kapcsolatban a sajtó olyan tényállításokat fogalmazzon meg, amelyeknek valóságtartalma egyáltalán nem bizonyított. Az EJEB a 64520/10. számú ügyében (Ungváry és Irodalom Kft. kontra Magyarország) hozott ítélete szerint „Különbséget kell tenni az olyan – esetlegesen vitatott – tények közlése között, amelyek egy demokratikus társadalomban közérdekű kérdésekről zajló vitához való hozzájárulásnak minősülnek, valamint az egyén magánéletére vonatkozó, alantas és hitvány állítások között (ld. Armoniéne v. Lithuanina no.36919/02, § 39, 25 November 2008).”

[30] A sajtó „örkutya” szerepe nem csupán jogosultságot, hanem kötelezettséget is jelent azt illetően, hogy a sajtónak a hiteles tájékoztatás, így annak érdekében is lépéseket kell tennie, hogy ellenőrizze, az általa közzétenni kívánt tényállítások mennyiben felelnek meg a valóságnak. E kötelezettségének azonban az alperes egyáltalán nem tett eleget. A bizonyíthatóan hamis tények nem állnak alkotmányos védelem alatt {7/2014. (III.7.) AB határozat [49] bekezdés}. Miután pedig a sajtó-helyreigazítási eljárásban a megjelent tényállítások valóságtartalmát az alperesnek kell bizonyítani, s e kötelezettségének az alperes nem tett eleget, az elsőfokú bíróság helytállóan döntött, amikor az alperest helyreigazításra kötelezte.

[31] A jelen eljárásban az alperes által hivatkozott, a Kúria Pfv.21.297/2021/5. számú döntése azért nem ügydöntő jelentőségű, mert az alperes által megfogalmazottak nem értelmezhetők többféleképpen. Azok egyértelműen írják le, hogy a cikk írója szerint a felperes milyen magatartást tanúsított. Az alperes által hivatkozott 3/2015. (II.2.) AB határozat a jelen eljárásban nem irányadó, miután annak tárgyát nem valótlan tényállítás, hanem véleménynyilvánítás képezte.

[32] Az alperes másodlagos fellebbezési kérelme annyiban alapos, hogy az elsőfokú bíróság tévesen kötelezte a jogalanyisággal nem rendelkező alperest a felperes javára megítélt perköltség és a feljegyzett illeték megfizetésére és tévedett, amikor a felperes által felszámított perköltséget annak mérséklése nélkül döntése alapjául fogadta el.

[33] Megalapozatlan az az alperesi érvelés, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedve döntött a helyreigazítás módjáról, a közzététel helyéről. Az alperes fellebbezésében nem állította, hogy a perbeli cikk először nem a kezdőoldalon jelent meg.

[34] Az elsőfokú bíróság a felszámított összegnek megfelelően kötelezte az alperest a felperes javára ügyvédi munkadíj megfizetésére.

[35] A felperes fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy a Ptk. 6:59. § (1) bekezdése szerinti szerződési szabadság lehetővé teszi a felek számára, hogy az ügyfél és a jogi képviselő az ügyvédi munkadíjat €-ban határozza meg, s azt a fél a bírósági eljárásban €-ban számítsa fel. Sem a Ptk., sem a Pp. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a perköltség €-ban való felszámítását kizárná, tiltaná.

[36] A bíróság nincs elzárva attól, hogy az ügyvédi munkadíjat - akár az Ükr. 3.§-a, akár az ÜKr. 2. §-a alapján számították azt fel – mérsékelje. A Kúria Pfv.21.045/2022/5. számú, és az alperes fellebbezésében is felhívott, a Kúria Pfv.20.995/2023/4. számú döntéséből következően a sajtó-helyreigazítási eljárásban is lehetőség van arra, hogy a bíróság az ügyvédi munkadíjat mérsékelje. A precedensértékű döntések lehetővé teszik, hogy a mérséklés során a bíróság az eljárás bonyolultságát, munkaigényességét, valamint azt is értékelje, hogy a per tárgyát egyetlen tényállás képezi, az ügyben egyetlen tárgyalásra került sor, valamint a pertárgy értéke meg nem határozható pertárgyérték mellett 600.000,- Ft.

[37] Az ítéltábla álláspontja szerint e döntések mellett kell figyelemmel lenni a Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú határozatában írtakra, amelyből következően az ügyvédi munkadíj a szerződési szabadságból következően szabad megállapodás tárgya, annak aránytalansága csak objektív szempontok alapján vizsgálható, ahol a ténylegesen elvégzett tevékenységet kell egybevetni az ügyvédi munkadíj összegével. Ennek során azonban azt kell értékelni, hogy a perben felszámított ügyvédi munkadíj megfelel-e a felek szerződésének, az ügyvéd a tárgyalásokon részt vett-e, a periratokat elkészítette-e, az eljárási határidőket betartotta-e, és a fél képviseletét az eljárási szabályoknak megfelelően látta-e el. A mérséklést lehetővé tevő mérlegelés körén kívül esik, hogy a jogi képviselő milyen összetettségű, bonyolultságú, terjedelmű iratokat készített, mint ahogy az is, hogy az egyes periratokban kifejtett álláspontok utóbb mennyiben bizonyultak alaposnak. Emellett azonban a mérlegelés körébe vonható a per időtartama, illetőleg az is, hogy a perrel összefüggésben peren kívül a jogi képviselő milyen tevékenységet fejtett ki. Emellett kell a bíróságnak értékelnie azt is,

hogy az ügyvédi munkadíj nem feleltethető meg az ügyvéd bevételeinek, hiszen a jogi képviselő ebből az összegből finanszírozza a tevékenysége végzéséhez szükséges és indokolt összes kiadását. A mérséklésnek tehát akkor van helye, ha az ügyvéd által felszámítani kért óradíj kirívóan ellentétes a piaci viszonyokkal vagy ellentétes a józan ésszel, illetve, ha kimunkált a peres eljárásra fordított idő aránytalan a felszámítottéhoz képest. A Kúria Pfv.21.045/2022/5. számú ítélete a mérlegelés körében értékelhetőnek tartja a per egyszerűbb vagy bonyolultabb jogi megítélését. Ez nem azonosítható a Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú határozata szerint a mérlegelés körébe nem vonható azon körülménnyel, hogy az ügy megítélésének bonyolultságától függetlenül a jogi képviselő milyen terjedelmű, színvonalú munkát végzett, iratokat nyújtott be a bíróságra.

[38] Egyik precedensértékű döntésből sem következik, hogy az Ükr. 2. § (2) bekezdése szerinti mérséklésre ne lenne lehetőség, ha annak objektív feltételei fennállnak, és e döntését a bíróság megindokolja.

[39] A Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú határozatából következően az ügyvédi tevékenység nem szűkíthető le csupán a keresetlevél előterjesztésre, a perbeli okiratok szerkesztésére és a tárgyaláson való megjelenésre, hiszen az ügyvédnek nyilvánvalóan konzultálnia kell akár többször is az ügyfelével a keresetlevél megírása és benyújtása előtt, és nyilvánvalóan az ügyvédi tevékenység keretén belül számolható el sajtó-helyreigazítási perben az a munkaidő ráfordítás is, amely a peres eljárást megelőző a Pp. 495. §-a szerint, a sajtószerv előtti kötelező előzetes eljárás lefolytatásához szükséges.

[40] Az ítéltábla álláspontja szerint a 160,-€ + ÁFA/óra összegű ügyvédi munkadíj nem kirívóan ellentétes a piaci viszonyokkal, a józan ésszel, így annak mérséklése nem indokolt.

[41] Az elszámolt munkaórákat tekintve nem lehet csupán abból kiindulni, hogy az ügyben mindössze egy tárgyalás tartására került sor a keresetlevél benyújtását követően, mert a már kifejtettek szerint az ügyvédi tevékenységnek nyilvánvalóan fel kellett ölelnie a Pp. 495. § (1) bekezdése szerinti kötelező előzetes eljárást is. Ennek tényét a keresetlevélhez csatolt iratok is igazolják. Mindemellett azonban nem hagyható figyelmen kívül az a felperes által nem vitatott tény, hogy a felperes nagy számban indított sajtó-helyreigazítási pereket különböző sajtószervek ellen, s ezeknek tárgyát lényegében a perbelivel azonos tartalmú cikk képezte. Ezekben a perekben pedig az ugyancsak nem vitatott alperesi állítás szerint a felperest ugyanaz a jogi képviselő képviselte. Ebből pedig az ítéltábla álláspontja szerint az következik, hogy a ténylegesen elvégzett ügyvédi munkánál értékelni kell, hogy az azonos tartalmú cikkek miatt indult ún. „tükörperekre” figyelemmel nem reális a keresetlevélben a keresetlevél benyújtásáig elszámolt 12 órányi munkaidő ráfordítás. A Győri Ítéltábla hasonló perekben az ún. „tükörperekre” figyelemmel sajtó-helyreigazítási eljárásban 7 órányi időráfordítást tartott reálisnak, ennek megfelelően a jelen eljárásban az elsőfokú eljárásra elszámolható ügyvédi munkadíj 160,- €+ ÁFA/óra alapulvételével 7 órányi ügyvédi tevékenység, azaz összesen 1.120,- € + ÁFA, azaz 1.422,4,- €.

[42] Minden alapot nélkülöz az az alperesi hivatkozás, hogy a perköltség a kártérítési igényhez hasonlítható, s annak megítélése csak akkor lehetséges, ha az ügyvéd arról számlát állított ki. A perköltség eljárásjogi jellegű jogintézmény, annak jogalapja a pervesztesség

ténye, ami semmilyen módon nem azonosítható a kártérítés alapjául szolgáló jogellenes magatartással. Az ügyvédi munkadíj számla kibocsátása nélkül is olyan felmerült költség, amelynek megtérítésére a pernyertes fél a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint alappal tart igényt. Nem a perbíróság feladata vizsgálni, hogy a szerződés szerint az ügyvédet megillető perköltségről a jogi képviselő állított-e ki számlát, egyáltalán az első- és másodfokú eljárásban ellátott jogi képviselési tevékenységre figyelemmel milyen időpontban állt be számlakibocsátási kötelezettsége.

[43] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, míg a perköltséggel kapcsolatos rendelkezéseit megváltoztatta, és az alperes kiadója által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1.422, 4 €-ra leszállította.

[44] A másodfokú eljárásban a felperes 100%-ban pernyertes, miután a per érdemét tekintve az alperesi fellebbezés nem vezetett eredményre, a járulékos jellegű perköltségben való döntés a pernyertesség-pervesztesség meghatározásánál nem bír jelentőséggel. Az ítéltábla a Pp. 364. § és 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes kiadóját a felperesnek az Ükr. 2.§ (2) bekezdése szerint felszámított perköltsége megfizetésére. A feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére ugyancsak az alperesi kiadó köteles a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján.

Győr, 2024. november 22.

Dr. Szalay Róbert sk.

Dr. Mészáros Zsolt sk.

Dr. Konarik Attila sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró